

BØK 2302 Operativ økonomistyring

Studium

Bachelorstudiet i entreprenørskap (2. år), Bachelorstudiet i finans (2. år), Bachelorstudiet i journalistikk med økonomi (3. år), Bachelorstudiet i markedsføring og ledelse (2. år), Bachelorstudiet i markedsføring og ledelse (3. år), Bachelorstudiet i revisjon (2. år), Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon (2. år), Bachelorstudiet i økonomi og forretningsjus (3. år), Bachelorstudiet i økonomi og IT-ledelse (2. år), Bachelorstudiet i økonomi og ledelse (2. år)

Kursansvarlig

Tor Tangenes

Institutt

Institutt for regnskap - revisjon og jus

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

6

Undervisningsspråk

Norsk

Dette kurset bygger på BØK 2601 og 2602 - Bedriftsøkonomi I og II eller tilsvarende kurs og etterfølges av BØK 2215 (siv.øk) / BØK 2431 Strategisk økonomistyring. **Økonomistyring skal gi beslutningsstøtte til virksomhetsinterne brukere i forbindelse med utvikling og gjennomføring av virksomhetens strategier og operasjonelle planer samt bidra med mekanismer for planlegging, implementering, læring og atferdsstyring.** Økonomistyring er forankret i fag som foretaksstrategi og organisasjonsteori. I den strategiske økonomistyringen behandles typisk flerperiodiske problemstillinger av betydning for foretakets fremtidige konkurranseposisjon. **Operative økonomistyringen** omhandler primært virksomhetens løpende økonomistyring, men kurset avsluttes med et oppspill til strategisk økonomistyring gjennom en innføring i balansert målstyring.

Mål

Læringsmålene for kurset er:

- Være kjent med viktige innovasjoner innen økonomistyringsfaget og fagområdets forhold til strategi og ledelse.
- Være kjent med sentrale egenskaper ved kostnadsbegrepet og hvordan kostnadsanalyse må tilpasses virksomhetens ulike beslutningsproblemer
- Kunne fordele kostnader fra artsnivå til aktiviteter (avdelinger) og mellom aktiviteter (avdelinger).
- Være kjent med de grunnleggende forutsetningene for og svakhetene ved tradisjonell kalkulasjon og kunne utarbeide selvkost- og bidragskalkyler.
- Forstå prinsippene og forutsetningene for ABC og kunne utarbeide ABC-kalkyler på produktnivå.
- Kunne velge en egnet ABC-modell i forhold til beslutningsproblemets karakter.
- Kunne identifisere beslutningsrelevante inntekter og kostnader og dermed løse spesielle beslutningsproblemer.
- Forstå internpriseringsproblematikken, herunder hvordan internpris kan påvirke beslutningsatferd, og kunne beregne riktige internpriser.
- Forstå budsjettets formål, struktur og prosess.
- Kunne utarbeide delbudsjetter og hovedbudsjetter og gjøre ulike analyser / vurderinger av virksomhetens planlagte aktivitet.
- Forstå standardkostkonseptet, kunne aktivitetsjustere virksomhetens budsjett, foreta avviksanalyse og kunne foreslå mulige korrektive tiltak.
- Forstå hensikten med en desentralisert organisasjonsstruktur og kunne benytte egnede prestasjonsmål for å gjøre og vurdere kortsiktige prestasjonsmålinger.
- Være kjent med de viktigste ankepunktene mot tradisjonell finansiell styring.
- Kunne redegjøre for grunnelementene i balansert målstyringskonseptet, så som strategikart, kritiske suksessfaktorer, strategiske temaer, målekortperspektiver og måleparametere, og forstå hvordan disse elementene forholder seg til hverandre
- Kjenne begrunnelsen for bruken av balansert målstyring, herunder hvordan det argumenteres for at balansert målstyring kan gi kraft til arbeidet med strategiimplementering .

Forkunnskaper

BØK 2601 Bedriftsøkonomi I og BØK 2602 Bedriftsøkonomi II.

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Sending, Aage, Tor Tangenes og Svein H. Gjønnnes. 2007. Driftsregnskap og budsjettering: Økonomi- og virksomhetsstyring. 2. utg. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 15 og 17,5

Sending, Aage, Tor Tangenes og Svein H. Gjønnnes. 2008. Arbeidshefte til Driftsregnskap og budsjettering: Økonomi- og virksomhetsstyring. 5. utg. Bergen: Fagbokforlaget. 5. utgave kommer i jan 2008

Anbefalt litteratur

Emneoversikt

1. Innledning og innovasjoner innen økonomistyring
2. Beslutningsstøtte
 - a) Kostnadsforståelse
 - b) Kostandsfordeling til / mellom avdelinger og aktiviteter
 - c) Aktivitetsbasert kalkulasjon (ABC)
 - d) Noen spesielle beslutningsproblemer
 - e) Internprising
3. Oppfølging, kontroll og virksomhetsstyring
 - a) Tradisjonell bedriftsbudsjettering
 - b) Standarder, standardkost og avviksanalyser
 - c) Lønnsomhetsanalyse og prestasjonsmåling med finansielle måltall
 - d) Introduksjon av balansert målstyring.

Dataverktøy

Excel vil bli brukt til oppgaveløsning i kurset.

Gjennomføring

Kurset gjennomføres med 42 timers undervisning.

BI Nettstudier

Det gjennomføres intensivundervisning på samlinger i starten av semesteret og før eksamen. Ved BI Nettstudier benyttes studieguide som supplement til pensumlitteraturen.

Eksamen

Kurset avsluttes med en fem timers individuell, skriftlig eksamen, som baseres på pensumlitteratur.

Eksamenskode(r)

BØK 23021 - Skriftlig eksamen, teller 100% for å oppnå karakter i kurset BØK 2302 Operativ økonomistyring, 6 studiepoeng

Hjelpemidler til eksamen

Alle hjelpemidler er tillatt. Under punktet eksamensinformasjon i studiehåndboken på web finnes det definisjoner av hjelpemidler ved skriftlig skoleeksamen. Legg særlig merke til bruk av kalkulator. <http://www.bi.no/studiehandbok/hjelpemidler>

Kontinuasjon

Det avholdes eksamen i kurset hvert semester.